

GEOGRAFICKÉ PŘÍSTUPY KE STUDIU MĚST

A.Hynek, 2002

- řemesla a obchod → průmysl → služby → finance
- prostorové modely měst: koncentrický, sektorový, mozaikový, polycentrický
- atributy sociální (bydlení, demografie), ekonomické (produkce, spotřeba, technická infrastruktura), environmentální a ekologické, kulturní, politické, informační (telekomunikace, informační systémy)
- flexibilita, decentralizace a recentralizace, světové metropole, koexistence protikladů
- soukromé, veřejné a neziskové
- plánování, územní plány, strategie a vize, trvalá udržitelnost, politika a správa
- sociální politika a ekonomická spravedlnost (hodnoty, etika, instituce, menšiny, lobbyismus, protesty, feminismus, realismus, struktury a jednání, post-éra ?)
- tradiční přístupy
  - neoklasická ekonomie (domácnosti a firmy, faktory a spotřeba)

- behaviorální (lidské aktivity a rozhodování, percepce, sociální psychologie)
- institucionální (veřejný a soukromý sektor, bydlení, manažerský přístup, politická a ekonomická moc, role státu)
- politickoekonomický (výrobní způsob, výrobní síly a vztahy, akumulace kapitálu, míra zisku, třídní konflikt)
- sídelní prostorové uspořádání – viz zvláštní fólie
- kritický sociální přístup
  1. sociální a politická organizace vs. systém produkce a spotřeby (vykořisťování)
  2. marginalizace a paternalismus
  3. posilovat přístup utlačovaných k politické moci a sebevyjádření
  4. kulturní imperialismus v urbánních projektech
  5. militarizace sociální kontroly, institucionální násilí
  6. ekologické důsledky sociálních projektů
- bydlení – společenství - segregace / kongregace
- teorie sociální spravedlnosti

- sociální patologie a deviace – příčiny (prostředí, přelidnění, adaptace, odcizení, ekonomie, sociální souvislosti, ekonomický a rodinný statut, kultura / subkultura, kompozice)
- mentální mapy, kognitivní odstup, přitažlivost vs. odpudivost (topofilie, topofobie), domov a domovské území, pocit místa
- migrace a mobilita
- proměny města – externality kladné i záporné, přístup k veřejné vybavenosti / službám (parky, školy, zdravotní péče, divadla, pošty, procházky, obchody...)
- řešení konfliktů, agregační efekt formální, skutečný a žádoucí, reprodukce a legitimizace
- restrukturační města:
  - nerovnost a konflikty, decentralizace, nový rozvoj,
  - ekonomická restrukturační, sociální polarizace,
  - restrukturační služeb
- města jako ohniska inovací – výzkum, technologické parky, nadnárodní společnosti
- prostorové transakce měst a venkova

